

Пралятары ўсіх краін, злучайцеся!

СУВЯЗЬ САВЕЦКІХ ОРГАНАЎ ПАМІЖ
САБОЙ І МАСАМІ—АСНОВА САВЕЦ-
КАГА БУДАЎНІЦТВА.

БЮЛЕТЭНЬ

САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БЕЛАРУСКАЙ ССР.

20 студзеня 1928 г.

1 (44)

IV-ы год Выходу

ВЫДААННЕ КІРАЎНІЦТВА
СПРАЎ СНК І ЭКАНАМІЧНАЙ
НАРАДЫ БССР
МЭНСК—1928г.

Пралятары ўсіх краін, злучайцеся!

СУВЯЗЬ САВЕЦКІХ ОРГАНАЎ ПА-
МІЖ САБОЙ І МАСАМІ—АСНОВА
САВЕЦКАГА БУДАЎНІЦТВА.

БЮЛЕТЭНЬ

САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БЕЛАРУСКАЙ ССР.

20 студзеня 1928 году.

1 (44)

IV-ы год ВYДАНЬНЯ.

ВYДАНЬНЕ
КІРАЎНІЦТВА СПРАЎ СНК І ЭКА-
НАМІЧНАЙ НАРАДЫ БССР.

Менск.—1928 г.

БЮДЖЕТ

СВЕТУ НАРОДНЫХ КАМИРА

БЕЛАРУСКАЯ ССР

20 студзеня 1938 года

1 (44)

17-й год выдання

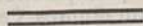
З Ы М Е С Т

Частка афіцыйная.

Стар.

1. Абежнік Эканамічнай Нарады пры СНК БССР пра абавязковае ўжыванне мэтрычных мерак пры вызначэнні адзінак вымеру ў паперах усіх народных камісарыятаў, устаноў і арганізацый у цэнтральных органы БССР і СССР. 5
2. Пастанова Міжведаственнай Мэтрычнай Камісіі пры Эканамічнай Нарадзе БССР пра складанне і рэспрацоўку плянаў дзяржаўнымі, каперацыйнымі, прыватнымі і іншымі ўстановамі і прадпрыемствамі з абавязковым ужываннем мэтрычных мерак. 5
3. Пастанова Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР пра абавязчэнне тыповага статуту трэсту ВСНГ БССР і тыповага палажэння аб кіраванні вытворчымі прадпрыемствамі. 7
- ДАДАТАК 1. Тыповы статут Дзяржаўнага трэсту рэспубліканскага значэння. 7
- ДАДАТАК 2. Тыповае палажэнне аб кіраванні паасобным вытворчым прадпрыемствам, якое ўваходзіць у склад трэсту Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР. 12
4. Пастанова Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР пра абвясчэнне тыповага статуту трэстаў мясцовага значэння. 15
- ДАДАТАК. Тыповы статут трэсту або камбінату мясцовай прамысловасці, падпарадкаванага акруговаму выканаўчаму камітэту, з асноўным капіталам ня менш 100 тыс. рублёў. 16
5. Абежнік НК Працы БССР пра ўзмацненне змагання з начным выпяканнем хлеба 20
6. Пастанова НК Працы БССР пра змену арт. 24 інструкцыі Народнага Камісарыяту Працы і НК Асветы БССР за 8 сакавіка 1927 г. № 42 „Пра парадак падліку і разьмеркавання месц практыкі студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў і тэхнікумаў і месц адбывання стажу асобамі, якія скончылі поўны курс паказаных навучальных устаноў“. 20
7. Пастанова НК Працы БССР пра разьмер аплаты рабочай і гужавой сілы пры прыцягненні ў парадку працоўнай павіннасці для змагання з сьнежнымі заносамі на 1927-28 гаспадарчы год. 21
8. Пастанова НК Гандлю БССР пра ўстанаўленне гранічных набавак на каменны вугаль. 21
9. Пастанова НК Гандлю БССР пра забарону млынным прадпрыемствам пераапрацоўкі жыта і пшаніцы ў гатунковы памол выхадам менш 95 проц. 22
10. Інструкцыя НК Земляробства і НК Фінансаў БССР пра парадак зьяняцця судовых пошлін і штрафаў па справах, падсудных зямельным камісіям. 23

11. Пастанова НК Земляробства, НК Фінансаў, НК Юстыцыі і НК Унутраных Спраў БССР пра дапаўненне свае інструкцыі за 26 мая 1926 г. "Аб парадку спажывання судовых збораў зямельнымі камісіямі". 24
12. Абежнік НК Земляробства БССР пра землі, пералічаныя лясным ведамствам у зямельны фонд. 24
13. Інструкцыя НК Унутраных Спраў і НК Фінансаў БССР пра ўжыванне пастановы СНК БССР „Аб аплаце памяшканняў, занятых у муніцыпалізаваных дамох, а таксама і ў дамох, якія падпарадкаваны жылішчным таварыствам“. 25
14. Абежнік НК Унутраных Спраў, НК Асветы і НК Юстыцыі БССР пра адказнасць за непасылку дзяцей у школы ў мясцовасцях, дзе ўведзена ўсеагульнае абавязковае навучанне. 26
15. Пастанова НК Асветы БССР пра зімовы і вясновы перапынак ў школьных установах БССР. 27
16. Пастанова НК Асветы БССР пра кіно-карціны для дзяцей і пра наведванне дзяцямі кіно-сэансаў. 28
17. Абежнік Цэнтральнай Статыстычнай Управы БССР пра перагляд складу раённых статыстыкаў. 29
18. Пытанні і адказы 1—3 (па журналу № 33 распарадчага пасяджэння Пленуму Асобнай Калегіі Вышэйшага Кантролю за 6 студзеня 1928 году). 30

1. Абежнік Эканамічнай Нарады пры Савеце Народных Камісараў БССР

ПРА АБАВЯЗКОВАЕ ўжываньне мэтрычных мерак пры вызначэньні адзінак вымеру ў паперах усіх народных камісарыятаў устаноў і арганізацый у цэнтральныя органы БССР і СССР.

Усім народным камісарыятам і ўстановам, гаспадарчым і каперацыйным арганізацыям.

Заўважана, што, ня гледзячы на тое, што ў заканадаўстве СССР і БССР асноўнаю сыстэмаю вымеру зьяўляецца мэтрычная сыстэма, ведамствы і ўстановы ў сваіх паперах у цэнтральныя органы БССР, а таксама і СССР часта ўжываюць старыя меркі пры вызначэньні тых або іншых адзінак вымеру, паказаных у тэксьце паперы.

Такую зьяву трэба лічыць ненармальнаю, бо яна зьяўляецца парушэньнем цьвёрдага паказаньня заканадаўства БССР і СССР.

Нарэшце выходзіць неаднаведнасьць паміж работаю па правядзеньні мэтрычнай сыстэмы і абвешчанымі законамі па розных галінах народнай гаспадаркі, што, у сваю чаргу, стварае небяспеку звароту да старых мерак у практыцы і да ўжываньня іх насельніцтвам і ўстановамі.

Для бязумоўнага спынення такіх зьяў у практыцы дзяржаўных устаноў і лічачы патрэбным ужыць рашучыя захады да таго, каб правадзімая ўжо столькі гадоў рэформа мерак была раз назаўсёды скончана, Эканамічная Нарада пры Савеце Народных Камісараў БССР прапануе ўсім народным камісарыятам, ўстановам, арганізацыям як гаспадарчым, так і гандлёвым, у сваіх паперах у цэнтральныя органы БССР і СССР строга прытрымоўвацца мэтрычнай сыстэмы мерак.

Вык. аб. Старшыні Эканамічнай Нарады пры СНК БССР С. Нарп.

Нам. Кіраўніка Спраў СНК і Эканамічнай Нарады БССР В. Крывіцкі.

13 сьнежня 1927 г.
г. Менск.

Зацьверджана Старшынёю Эканамічнай Нарады пры СНК БССР
10/XI—1927 году.

2. Пастанова Міжведамственай Мэтрычнай Камісіі пры Эканамічнай Нарадзе БССР

ПРА СКЛАДАНЬНЕ І РАСПРАЦОЎКУ ПЛЯНАЎ Дзяржаўнымі каперацыйнымі, прыватнымі і іншымі ўстановамі і прадпрыемствамі з абавязковым ужываньнем мэтрычных мерак.

Міжведамственая Мэтрычная Камісія пры Эканамічнай Нарадзе БССР пастанаўляе:

1. З моманту выдання гэтай пастановы ўсе месячныя, квартальныя, гадовыя, трохгадовыя, пяцігадовыя і інш. пляны, праграмы, справаздачы (аперацыйныя, перспектывныя, прамысловыя, гандлёвыя, фінансавыя, вытворчыя, эксплёатацыйныя і іншыя), а таксама ўсе каштарысы, незалежна ад назваў бюджэту і крыніц фінансавання, павінны складацца толькі ў мэтрычных мерках.

2. Паказанае ў п. 1 пашыраецца на пляны, праграмы і справаздачы, якія складаюцца для ўнутранай дзейнасці ўстаноў і прадпрыемстваў і падаюцца на разгляд і зацверджаньне ў плянавыя і заканадаўчыя органы БССР і СССР.

3. Плянавыя ўстановы, аддзелы, камісіі і арганізацыі народных камісарыятаў, гаспадарчых і каперацыйных органаў і розных гаспадарча-гандлёвых арганізацый павінны пры апрацоўцы папярэдніх даных, а таксама пры разглядзе і зацверджаньні ўсякіх аперацыйных плянаў (гандлёвых, фінансавых, прамысловых, транспартных і іншых) на 1927/28 г. ужываць толькі мэтрычныя меркі, пры гэтым матар'ялы, якія падаюцца паказанымі вышэй установамі ў Дзяржаўную Плянавую Камісію БССР не ў мэтрычных вымерах, павінны зварочвацца для складання ў мэтрычных мерках.

Увага. Патрабаваньні п. 3 не пашыраюцца на ўжо паступіўшыя да 1-га кастрычніка 1927 г. у Дзяржаўную Плянавую Камісію БССР матар'ялы, на падставе якіх складаліся кантрольныя лічбы народнай гаспадаркі на 1927/28 бюджэтна-гаспадарчы год і пяцігадовы перспектывны плян разьвіцьця народнай гаспадаркі БССР, але аперацыйныя заяўкі на квартал або аперацыйны год, якія вынікаюць з кантрольных лічбаў і пяцігадовага перспектывнага пляну, даюцца і вылічаюцца з 1-га кастрычніка 1927 году належнымі ўстановамі, прадпрыемствамі або аперацыйна-гаспадарчымі органамі толькі ў мэтрычнай сыстэме.

4. Цэнтральная Статыстычная Управа БССР павінна ўсе агульныя даныя, што маюць якія-небудзь вымеры,

а) па мэтрызаваных галінах статыстыкі складаць і апублікоўваць толькі ў мэтрычных мерках і

б) па не мэтрызаваных галінах статыстыкі агульныя графы абавязкова даваць побач з расійскімі і мэтрычнымі меркамі.

5. Усе ўстановы і прадпрыемствы, якія публікуюць свае плянавыя матар'ялы беспасрэдна або якія гэтыя матар'ялы перадаюць у прэсу для публікацыі, павінны, калі ў іх наогул ёсьць якія-небудзь вымеры, складаць і публікаваць гэтыя матар'ялы ў мэтрычных мерках.

Увага 1. Ва ўсіх плянах, якія будуць складзены пасля выдання гэтай абавязковай пастановы з ужываньнем мэтрычных мерак, забараняецца побач з мэтрычнымі меркамі ўжываць іншыя меркі.

Увага 2. Калі ў плянах ёсьць якія-небудзь разьмеры (сортаменты) прадукцыі і перавод гэтых разьмераў ў мэтрычныя меркі можа выклікаць відазмены стандартных элемэнтаў прадукцыі, то гэтыя разьмеры захоўваюцца ў існуючых выражэньнях да моманту зацверджаньня ва ўстаноўленым парадку новых мэтрычных стандартаў.

6. Інструкцыя пра ужываньне гэтай пастановы выдаецца ведамаствамі і іншымі цэнтральнымі ўстановамі на працягу месяца ад дня апублікаваньня гэтай пастановы ў газэце „Савецкая Беларусь“.

Старшыня Міжведамаственай Мэтрычнай

Камісіі пры Эканамічнай Нарадзе БССР А. Каплан.

Сакратар Міжведамаственай Мэтрычнай Камісіі С. Беганскі.

10 лістапада 1927 г.

№ 24.

3. Пастанова Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР

ПРА АВЯШЧЭНЬНЕ ТЫПОВАГА СТАТУТУ ТРЭСТУ ВЫШЭЙШАГА САВЕТУ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ БССР І ТЫПОВАГА ПАЛАЖЭННЯ АБ КІРАВАНЬНІ ВЫТВОРЧЫМІ ПРАДПРЫЕМСТВАМІ.

Паводле пастановы Эканамічнай Нарады БССР за 12 кастрычніка 1927 г. (З. З. БССР 1927 г., № 38., арт. 208) авяшчаюцца даданыя да гэтай пастановы зацьверджаныя Прэзыдыумам Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР тыповыя:

1. Статут трэсту Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР рэспубліканскага значэньня і

2. Палажэньне аб кіраваньні вытворчымі прадпрыемствамі, якія уваходзяць у склад трэсту Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР.

Нам. Старшыні ВСНГ БССР М. Міленькі.

Нач. Адміністрацыйна-Гаспад.

Кіраўніцтва ВСНГ БССР А. Лучышын.

22 сьнежня 1927 г.

№ 48.

ДАДАТАК 1.

ТЫПОВЫ СТАТУТ ДЗЯРЖАўНАГА ТРЭСТУ РЭСПУБЛІКАНСКАГА ЗНАЧЭННЯ.

1. Агульныя палажэньні.

(Для новага трэсту)

1. Для вырабу і збыту.....

.....утвараецца на падставе палажэньня аб дзяржаўных прамысловых трэстах за 29 чэрвеня 1927 г. (З. З. СССР 1927 г., № 39, арт. 392) дзяржаўны прамысловы трэст рэспубліканскага значэньня з назваю..... які

знаходзіцца пад ведамам Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі (ВСНГ) БССР.

(Для існуючых трэстаў, якія пераходзяць на новы статут)

1. Дзяржаўны прамысловы трэст рэспубліканскага значэньня, які знаходзіцца пад ведамам Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі

БССР з назваю..... мае
на меце выраб і збыт..... і дзей-
нічае на падставе гэтага статуту.

Увага. З моманту ўнясення ў гандлёвы рэестр запісу аб
зацьверджанні гэтага статуту лічыцца неправадзейным статут
трэсту, зацьверджаны пастановаю Эканамічнай Наряды пры СНК
БССР за..... і апублікаваны ў 3.3. БССР,

192 г., №....., Аддзел II, арт.....

2. У склад трэсту ўваходзяць такія вытворчыя прадпр'емствы

Апроч таго, трэсту перадаюцца пералічаныя ў паасобным спісе
землі, мясцы знаходжаньня выкапняў, лясы і воды агульнаю плошчай

3. Трэст складае самастойную гаспадарчую адзінку і дзейнічае
на падставе камэрцыйнага разрахунку ў адпаведнасьці з плянавымі
заданьнямі, зацьверджанымі Вышэйшым Саветам Народнай Гаспа-
даркі БССР. Ад дня рэгістрацыі трэст мае правы юрыдычнай
асобы.

4. За свае абавязнасьці трэст адказвае толькі тою належачаю
яму маемасьцю, якая паводле дзеючых законаў можа спяганяцца.

Дзяржаўны скарб за даўгі трэсту не адказвае.

Таксама на маемасьць трэсту ня можа накіроўвацца якое-не-
будзь спяганьне па дзяржаўных даўгох і абавязанасьцях.

5. Трэст можа рабіць на ўсёй тэрыторыі Саюзу ССР усе апа-
рацыі, у тым ліку і гандлёвыя, якія патрэбны для ажыццяўленьня
мэтаў, паказаных у § 1 гэтага статуту.

Увага. У замежным гандлі трэст удзельнічае ў парадку,
устаноўленым адпаведнымі законамі.

6. Трэст уладае, карыстаецца і распараджаецца перададзенаю
яму маемасьцю і абкладаецца дзяржаўнымі і мясцовымі падаткамі і
зборами, паводле агульных законаў, апроч выняткаў, паказаных у
палажэньні аб дзяржаўных прамысловых трэстах за 29 чэрвеня 1927 г.
і ў спецыяльных законах.

7. Бясплатнае забіраньне ад трэсту якой-небудзь яго маемасьці
дазваляецца толькі пры выкананьні правіл, паказаных у арт. 7 пала-
жэньня аб дзяржаўных прамысловых трэстах за 29 чэрвеня 1927 г.

8. Трэст набывае і адчужае тавары, цэны на якія ненармаваны,
па цэнах, устанавленых ўзаемнымі згодамі з купцом або прадаўцом.

Увага. Абавязковыя для трэсту адпукныя цэны ўстанаў-
ляюцца Вышэйшым Саветам Народнай Гаспадаркі БССР, па-
водле дзеючых законаў. У выпадках, якія выклікаюцца патрэбаю
рэгуляваньня цэн для агульнасаюзных мэт, абавязковыя для
трэсту цэны ўстанаўляюцца Вышэйшым Саветам Народнай
Гаспадаркі СССР.

9. Пры заключэньні ўгод трэст павінен, пры іншых роўных
умовах, даваць перавагу дзяржаўным установам і прадпрыемствам
і каперацыйным арганізацыям, якія ўдзельнічаюць у якасьці контр-
агэнтаў.

10. Занараджваньне прадукцыі трэсту для дзяржаўных органаў дазваляецца паводле арт. 39 палажэньня аб дзяржаўных прамысловых трэстах за 29 чэрвеня 1927 г.

11. Ва ўсіх выпадках, непрадугледжаных гэтым статутом, трэст дзейнічае паводле палажэньня аб дзяржаўных прамысловых трэстах за 29 чэрвеня 1927 г., а таксама паводле дзеючых законаў.

12. Трэст мае пячатку з паказаньнем сваёй назвы.

II. Статутны капітал трэсту.

13. Статутны капітал трэсту вызначаецца паводле данага да гэтага статуту балянсу трэсту на 1 кастрычніка 1926 г. у суме..... руб.

Увага. Перададзеныя трэсту паводле § 2 статуту землі, мясцы знаходжаньня зыкапняў, лясы і воды ў статутны капітал ня ўключаюцца.

III. Кіраўніцтва трэсту, яго правы і абавязкі.

14. Для кіраваньня трэсту Вышэйшы Савет Народнай Гаспадаркі БССР назначае кіраўніка і яго намесьніка (кіраўніцтва з 3-х асоб уключаючы старшыню і яго намесьніка і 2-х кандыдатаў да іх для замены, паводле пастановы кіраўніцтва, членаў кіраўніцтва, калі яны адсутнічаюць) тэрмінам на 1 год.

Увага 1. Да выходу тэрміну паўнамоцтва, кіраўнік і яго намесьнік (старшыня і члены кіраўніцтва) могуць звальняцца Вышэйшым Саветам Народнай Гаспадаркі БССР толькі тады, калі выявіцца, што яны неадпавядаюць сваім абавязкам.

Увага 2. Вядзеньне пасяджэньняў Кіраўніцтва, вынясеньне яго пастановаў і ўваходжаньне іх у законную сілу, вядзеньне пратаколаў пасяджэньняў і разьмеркаваньне абавязкаў паміж членамі кіраўніцтва робіцца паводле правіл арт. арт. 21—23 палажэньня аб дзяржаўных прамысловых трэстах за 29 чэрвеня 1927 г.

15. Кіраўнік (кіраўніцтва) трэсту знаходзіцца ў гор.....

16. Кіраўнік (кіраўніцтва) трэсту, паводле гэтага статуту і дзеючых законаў, пад агульным наглядам Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР вядзе самастойна ўсю апэрацыйную і адміністрацыйную працу трэсту, кіруючы яго справамі і маёмасьцю, што знаходзіцца ў яго распараджэньні, і робячы ўсе ўгоды і апярацыі, якія належаць да кампэнтэнцыі трэсту.

17. Да кампэнтэнцыі кіраўніка (кіраўніцтва), у паасобку, належаць:

а) арганізацыя вытворчасці і кіраваньня дзейнасьцю ўсіх прадпрыемстваў, якія ўваходзяць у склад трэсту;

б) зацьверджаньне палажэньняў аб кіраваньні вытворчымі прадпрыемствамі, якія ўваходзяць у склад трэсту, на падставе тыповага палажэньня, зацьверджанага Вышэйшым Саветам Народнай Гаспадаркі БССР;

в) складаньне і паданьне ў Вышэйшы Савет Народнай Гаспадаркі БССР для зацьверджаньня вытворча-фінансавых плянаў і плянаў капітальнага рамонту, а таксама плянаў будаўніцтва новых

вытворчых прадпрыемстваў, даабсталявання і пераабсталявання існуючых, а ў выпадках, прадугледжаных законам, складаньне і паданьне ў Вышэйшы Савет Народнай Гаспадаркі БССР тэхнічных праектаў новага будаўніцтва, даабсталявання і пераабсталявання.

Увага. Калі Вышэйшым Саветам Народнай Гаспадаркі БССР ня будзе зацьвержаны вытворча-фінансавы плян трэсту да пачатку аперацыйнага году, то кіраўнік (кіраўніцтва) трэсту да зацьверджаньня пляну ажыццяўляе сваю вытворчую дзейнасьць паводле складзенага ім пляну.

г) падача для зацьверджаньня ў Вышэйшы Савет Народнай Гаспадаркі БССР праектаў важных зьмен зацьверджаных плянаў (п. „в“);

д) складаньне і падача ў Вышэйшы Савет Народнай Гаспадаркі БССР для зацьверджаньня пэрыядычных справаздач і баянсаў, праектаў разьмеркаваньня прыбыткаў і папаўненьня страт;

е) арганізацыя касы, вядзеньне справаздачнасьці паводле ўстаноўленай сыстэмы і справаводства;

ж) прыманьне і звальненьне служачых і рабочых, заключэньне каляктыўных дагавораў і паасобных працоўных умоў і паданьне ў Вышэйшы Савет Народнай Гаспадаркі БССР для зацьверджаньня назначэньня або звальненьня галоўнага бухгалтара трэсту і дырэктароў вытворчых прадпрыемстваў, якія ўваходзяць у склад трэсту.

з) найманьне, здача ў арэнду і набываньне будынкаў, а таксама набываньне праў забудовкі;

Увага. Дамы, пабудаваныя за кошт фонду палепшаньня быту рабочых і служачых, здаюцца ў арэнду з дазволу Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР.

і) адчыненьне па ўсёй тэрыторыі ССРС філіялаў (аддзяленьняў, кантор, прадстаўніцтваў, агэнстваў і інш.) трэсту;

к) адчужэньне і застава старых і нягодных будынкаў, пабудов і абсталяваньня, адчужэньне і застава розных будынкаў, пабудов і абсталяваньня, на.....у кожным выпадку, але з дазволу Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР—і на большую суму, пабудов, а таксама застава і адчужэньне з дазволу Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР праў забудовкі;

л) узяцьце і здача ў арэнду абсталяваньня і дапаможных прадпрыемстваў (транспартных, гандлёвых і інш.) на тэрмін да 6 гадоў, узяцьце і здача ў арэнду з дазволу Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР абсталяваньня і дапаможных прадпрыемстваў на тэрмін больш 6 гадоў, а таксама вытворчых прадпрыемстваў незалежна ад тэрміну;

м) страхаваньне належачай трэсту маемасьці;

н) выдача і прыняцьце да выплаты вэксалёў і іншых абавязнасьцяў, дысконт вэксалёў, вядзеньне крэдытных апэрацый ў дзяржаўных, капэрацыйных і прыватных крэдытных установах і прыватных асоб і адчыненьне ў крэдытных установах на імя трэсту бягучых рахункаў;

о) заключэньне ўсякіх патрэбных для ажыццяўленьня трэсту ўгод, актаў і дагавораў, у тым ліку дагавораў падраду і дастаўкі, і выдача даверанасьцяў;

п) удзел з дазволу Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР ў арганізацыі сындыкатаў, акцыйных таварыстваў (паявых таварыстваў) і іншых гандлёва-прамысловых аб'яднаньняў і набы-

ваньне іх акцый і паёў, а таксама ўдзел у сындыкатах, канвэнцыях і таварыствах, якія ня маюць на мэце атрыманьне прыбыткаў, паколькі іх задачы адпавядаюць мэтам, паказаным у § 1 гэтага статуту;

р) прававаньне на судзе і прадстаўніцтва ў асобе кіраўніка або яго намесьніка (старшыні кіраўніцтва або яго намесьніка, а на падставе пастанова кіраўніцтва ў асобе кожнага члена кіраўніцтва) на падставе толькі гэтага Статуту бяз выдачы ім асобнай даверанасьці, або праз давераных асоб, упаўнаважаных спецыяльнымі даверанасьцямі, — ва ўсіх адміністрацыйных установах і службовых асоб.

17. Парадак падпісваньня выходных папер устанавляецца кіраўніком (кіраўніцтвам). Усякія дагаворы, угоды, абавязанасьці, вэксалі, чэкі і даверанасьці падпісваюцца кіраўніком або яго намесьнікам (старшынёю кіраўніцтва або яго намесьнікам).

(Кіраўніцтва мае права ўпаўнаважваць сваёю пастановаю для падпісваньня названых дакумэнтаў аднаго з членаў кіраўніцтва бяз выдачы яму для гэтага асобнай даверанасьці).

Кіраўнік трэсту мае права ўпаўнаважваць даверанасьцю кожнага супрацоўніка трэсту для падпісання тых ці іншых дакумэнтаў.

Дакумэнты грашовага характару (вэксалі, чэкі і грашовыя абавязанасьці) сьцьвярджаюцца галоўным бухгалтарам трэсту.

Гадовыя справаздачы і баянсы падпісваюцца кіраўніком або намесьнікам (старшынёю кіраўніцтва і ўсімі прысутнымі членамі кіраўніцтва) і галоўным бухгалтарам трэсту.

18. Кіраўнік і яго намесьнік (старшыня, яго намесьнік і члены кіраўніцтва) трэсту павінны ўжываць усе захады да ажыццяўленьня мэт, паказаных у гэтым статуте, праяўляючы патрэбную клопатлівасьць і прадбачаньня і прыцягваюцца паводле дзеючых законаў да дысцыплінарнай, крымінальнай і грамадзянскай адказнасьці і за цэласць даручанай маемасьці і за гаспадарчае вядзеньне спраў.

IV. Кіраваньне вытворчымі прадпрыемствамі, якія уваходзяць у склад трэсту.

19. Беспасрэднае кіраваньне паасобнымі вытворчымі прадпрыемствамі, што ўваходзяць ў склад трэсту (§ 2), ажыццяўляюцца дырэктарам, які назначаецца і звальняецца кіраўніком (кіраўніцтвам) трэсту (гэтыя назначэньні і звальнэньні падаюцца ім для зацьверджаньня Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР) і дзейнічаюць самастойна паводле асобнага палажэньня аб кіраваньні гэтым прадпрыемствам, якое зацьвярджаецца кіраўніком (кіраўніцтвам) трэсту, і даверанасьці, выдадзенай кіраўніком (кіраўніцтвам) трэсту.

V. Спецыяльныя капіталы трэсту і прыбытак.

20. Апроч статутнага капіталу (§ 13), утвараюцца:

а) амартызацыйны капітал; б) рэзэрвовы капітал; в) капітал пашырэньня прадпрыемства і г) фонд для палепшаньня быту рабочых і служачых.

Утварэньне іншых спецыяльных капіталаў дапушчаецца толькі з дазволу Эканамічнай Наряды пры СНК БССР.

21. Амартызацыя маемасьці трэсту робіцца паводле правіл арт. арт. 44 і 45 палажэньня аб дзяржаўных прамысловых трэстах за 29 чэрвеня 1927 г.

22. Вызначэнне разьмеру прыбыткаў і страт, разьмеркаваньне прыбыткаў і вызначэнне адлічэнняў з прыбытку ў спецыяльныя капіталы і ў даход скарбу, папаўненьне страт, а таксама выдаткаваньне спецыяльных капіталаў—робіцца паводле арт. арт. 46—49 таго-ж палажэння.

VI. Справаздачнасьць трэсту і рэвізія яго дзейнасьці.

23. Штогод, не пазьней 3 месяцаў пасля сканчэння аперацыйнага году, які лічыцца з 1 кастрычніка па 30 верасня, кіраўнік (кіраўніцтва) надае ў Вышэйшы Савет Народнай Гаспадаркі БССР для разгляду і зацьверджаньня складзеныя, паводле ўстаноўленых законам правіл, справаздачу, баянсе і разьмеркаваньне прыбыткаў і страт, а таксама праект папаўненьня страт і падзел прыбыткаў, паводле палажэння аб дзяржаўных прамысловых трэстах за 29 чэрвеня 1927 г. Адклад тэрміну паданьня справаздач і баянсаў дапушчаецца ў парадку, прадугледжаным правіламі публічнай справаздачнасьці.

24. Зацьверджаньня баянсы і разьмеркаваньне прыбыткаў і страт трэсту публікуюцца кіраўніком (кіраўніцтвам) у парадку, устаноўленым правіламі публічнай справаздачнасьці.

25. Рэвізія дзейнасьці трэсту ажыццяўляецца Вышэйшым Саветам Народнай Гаспадаркі БССР.

Кіраўнік (кіраўніцтва) павінны паказваць належным органам Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР для агляду ўсе кнігі і дакумэнты, справы і перапіску і рабіць ім усякую дапамогу пры рэвізіі і абсьледваньні дзейнасьці трэсту.

26. Нялічачы выпадкаў, дакладна паказаных дзеючымі законамі, іншыя органы, апроч Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР, маюць права ў межах свае кампэтэнцыі даваць кіраўніку (кіраўніцтву) трэсту паказаньні і патрабаваць ад яго паданьне справаздач або зьвестак, ня іначай, як праз Вышэйшы Савет Народнай Гаспадаркі БССР.

VII. Зьмена статуту трэсту.

27. Павялічэньне або зьмяншэньне разьмеру статутнага капіталу або іншыя зьмены ў гэтым статуте робяцца паводле арт. арт. 11 і 14 палажэння аб дзяржаўных прамысловых трэстах за 29 чэрвеня 1927.

VIII. Спыненьне дзейнасьці трэсту.

28. Трэст спыняе сваю дзейнасьць ліквідацыяю, далучэньнем, злучэньнем або падзелам паводле правіл арт. арт. 55-64 палажэння аб дзяржаўных прамысловых трэстах за 29 чэрвеня 1927 г.

ДАДАТАК 2.

ТЫПАВОЕ ПАЛАЖЭНЬНЕ АБ КІРАВАНЬНІ ПЛАСОВЫМ ВЫТВОРЧЫМ ПРАДПРЫЕМСТВАМ, ЯКОЕ ўВАХОДзіць у склад трэсту ВЫШЭЙШАГА САВЕТУ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ БССР.

I. Арганізацыя кіраваньня вытворчымі прадпрыемствамі.

1. Фабрыкі, заводы і іншыя вытворчыя прадпрыемствы, якія ўваходзяць у склад трэсту, знаходзяцца пад агульным кіраўніцтвам трэсту, як самастойнай юрыдычнай асобы, і карыстаюцца самастойнасьцю ў межах, ўстаноўленых інструкцыяю або палажэньнем трэсту, выданных паводле гэтага палажэння.

2. Беспасрэднае кіраваньне вытворчым прадпрыемствам, што ўваходзіць у склад трэсту, даручаецца дырэктару прадпрыемства, які назначаецца і звальняецца кіраўніком (кіраўніцтвам) трэсту, пасля зацвярджаньня Прэзыдыуму Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР, і дзейнічае самастойна на падставе паўнамоцтваў, устаноўленых выдадзенаю яму на адзін год кіраўніком (кіраўніцтвам) трэсту даверанасьцю, пасьведчанаю ўстаноўленым парадкам, пры гэтым у даверанасьці павінна быць асобна паказана права перада-веранасьці падпарадкаваным яму супрацоўнікам прадпрыемства поўнасьцю або часткова.

3. Кіраўнік (кіраўніцтва) трэсту мае права на паказаны вышэй тэрмін, па згодзе з дырэктарам вытворчага прадпрыемства, назначыць яму намесьніка, пры гэтым унутранае разьмеркаваньне працы паміж дырэктарам і яго намесьнікам устанаўляецца дырэктарам прадпрыемства.

4. Дырэктар прадпрыемства можа на працягу паказанага ў даверанасьці тэрміну звальняцца або скідацца з пасады пастановаю кіраўніка (кіраўніцтва) трэсту толькі тады, калі трэстам або судовымі органамі будзе выяўлена неадпаведнасьць яго з ўскладзенымі на яго абавязкамі, негаспадарлівасьць або злачынства, ў іншых-жа выпадках—ня іначай, як з ведама Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР. Намесьнік дырэктара, пры такіх самых умовах, звальняецца кіраўніком (кіраўніцтвам) трэсту.

5. Разьмер і формы платы дырэктару прадпрыемства і яго намесьніку вызначаюцца трэстам, які пры гэтым робіць умову з паказанымі асобамі.

II. Права і абавязкі дырэктара прадпрыемства.

6. Дырэктар прадпрыемства, распычынаючы выкананьне сваіх абавязкаў, правірае матар'яльныя і інвэнтарныя кнігі і прыймае маемасьць прадпрыемства па актах і па адпаведнай адэнцы, паводле падлічэньняў, ўстаноўленых дзеючымі законамі.

Увага. Калі адэнкі пры праверцы няма, то трэст назначае камісію для адэнкі маемасьці паводле адпаведных інструкцый аб інвэнтарызацыі з абавязковым удзелам у складзе камісіі прадстаўніка ад кіраўніцтва прадпрыемства.

7. Дырэктар прадпрыемства ў сваёй практычнай дзейнасьці кіруецца агульнымі законамі, дэкрэтам аб трэстах, паўнамоцтвамі, вызначанымі гэтым палажэньнем, інструкцыяю, выдадзенаю ў яго разьвіцьцё трэстам, і даверанасьцю, дадзенай яму трэстам, выконвае распараджэньні і дырэктывы кіраўніка (кіраўніцтва) трэсту і належачых яму аддзяленьняў і падпарадкоўваецца трэсту або яго адпаведнаму аддзяленьню.

8. Дырэктар прадпрыемства нясе крымінальную, грамадзянскую і дысцыплінарную адказнасьць за цэласць даверанай яму маемасьці, за гаспадарчае вядзеньне справы, за выкананьне плянавай і фінансавай дысцыпліны і за выкананьне каляктыўных дагавароў у межах адпаведнага прадпрыемства.

9. Дырэктар прадпрыемства кіруе ўсімі апаратыямі прадпрыемства, паводле дадзенай яму даверанасьці, кіруе справамі і распараджаецца маемасьцю прадпрыемства, зносіцца па яго справах з усімі

органами і асобамі, прадстаўнічае па ўсіх справах прадпрыемства паводле выданай яму даверанасьці.

Увага. Зносіны з вышэйшымі organami рэспублік робяцца праз трэст.

10. У паасобку, да кампэнтэнцыі дырэктара прадпрыемства належаць:

а) распрацоўка, на падставе дадзеных трэстам кантрольных лічбаў, гадовага вытворча-фінансавога пляну прадпрыемства, пляну і тэрміну здачы прадукцыі прадпрыемства трэсту і разьмераў забяспечаньня прадпрыемства ў адпаведнасьці з прамыслова-фінансавым плянам, удзел у разглядзе парадку і формы разрахункаў прадпрыемства з трэстам за дастаўленую яму прадукцыю і ў разглядзе паказаных плянаў пры зацьверджаньні іх трэстам, а таксама паданьне трэсту сваіх прапаноў аб зьмене названых плянаў;

б) Разам з кіраўніком (кіраўніцтвам) трэсту, разгляд плянаў новага будаўніцтва, капітальнага рамонту, даабсталяваньня і пераабсталяваньня прадпрыемства і пасля зацьверджаньня выкананьне іх па даручаньні кіраўніцтва трэсту і пад кантролем трэсту, а таксама самастойнае выкананьне, ў межах зацьверджаных кіраўніком (кіраўніцтвам) трэсту, каштарысу, сярэдняга і дробнага рамонту, бягучага рамонту, устаноўка дробных машын і дапаможнага абсталяваньня;

в) арганізацыя вытворчасьці і кіраваньня ўсімі відамі работ прадпрыемства;

г) ажыццяўленьне самастойна, але з неадкладным паведамленьнем трэсту, мерапрыемстваў па рацыяналізацыі вытворчасьці, у паасобку, ўжываньне вынаходак, калі яны не зьвязаны з вялікімі выдаткамі, не прадугледжанымі прамыслова-фінансавым плянам (вышэйшы разьмер выдаткаў прадугледжаны ў палажэньні, распрацаваным трэстам);

д) прыманьне і звальненьне, паводле дзеючых законаў і каляктыўных дагавораў, на прадпрыемства рабочых і служачых, апроч старшага бухгалтара і тэхнічнага кіраўніка, якія паводле прапаноў дырэктара прадпрыемства зацьвярджаюцца і звальняюцца трэстам, і ўстанаўленьне правіл унутранага парадку, норм зьдэльнай і пагадзіннай выпрацоўкі;

е) найманьне і здача ў аранду складаў, памяшканьняў і іншай маёмасці, паводле дзеючых законаў;

ж) аховы даручанай маёмасці, страхаваньне пасля папярэдняга ўзгадненьня з трэстам маёмасці прадпрыемства;

з) удзел у розных нарадах і прадстаўніцтва прадпрыемства ва ўстановах і службовых асоб;

і) адчыненне на імя трэсту для прадпрыемства бягучых рахункаў у крэдытных установах;

к) выдача вэксалёў у межах, устаноўленых трэстам і дысконт купецкіх вэксалёў;

л) адчужэньне, паводле арт. 22 і ўвагі да яго Грамадзянскага Кодэксу БССР, старых і нягодных пабудов, будынкаў і абсталяваньня па даверанасьці трэсту.

11. Вядзеньне апярацый па падрыхтоўцы для прадпрыемства матэрыялаў, сырцу, прывознага апалу, а таксама вядзеньне апярацый па збыту прадукцыі прадпрыемства з правам выкананьня зьвязаных з гэтым угод куплі-продажу, падраду, дастаўкі і інш., ў залежнасьці

ад мясцовых умоў, можа даручацца дырэктару прадпрыемства кіраўніком (кіраўніцтвам) трэсту поўнасьцю або часткова, аб чым трэба паказаць у яго даверанасьці.

12. Як агульнае правіла, у прадпрыемствах трэсту ўстанаўляецца вядзеньне самастойнага рахункаводтва з складаньнем канчатковага баянсу, а таксама вядзеньне асобнай калькуляцыі паводле форм і інструкцый, якія выдаюцца трэстам, але ў выключных выпадках, у залежнасьці ад мясцовых умоў, на невялікіх прадпрыемствах з недахопу кваліфікаваных рахунковых працаўнікоў і інш, можа быць пакінута ў трэсьце сыстэма цэнтралізаванага кнігаводтва.

13. У тэрміны і паводле форм, устаноўленых кіраўніком (кіраўніцтвам) трэсту дырэктар прадпрыемства падае пэраадданыя справы задачы трэсту аб дзейнасьці даручанага яму прадпрыемства на падставе дзеючых законаў.

14. У залежнасьці ад мясцовых умоў, трэст мае права ўстанаўляць сыстэму ўзаемных разрахункаў з прадпрыемствам па атрыманай прадукцыі на падставе нарадаў—заказаў, а таксама замацоўваць за прадпрыемствам, паводле арт. 31 дэкрэту аб трэстах за 29 чэрвеня 1927 г., частку эканоміі прадпрыемства.

15. Дырэктар прадпрыемства мае права абскардзіць няправільныя і немэтазгодныя дзеяньні трэсту ў Прэзыдыум Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР праз кіраўніка (кіраўніцтва) трэсту, аднак, бяз права прыпыненьня абскарджанага распараджэньня.

III. Агульныя палажэньні.

16. Прадпрыемства мае права мець пячатку ўстаноўленага трэстам, пасьля ўзгадненьня з Вышэйшым Саветам Народнай Гаспадаркі БССР, узору.

17. Тавары прадпрыемства павінны мець, паводле законаў, асобыны товарны знак, на якім паказваецца фірма тэсту і прадпрыемства.

18. Ніякія арганізацыі, установы і асобы, апроч тых, якім гэтыя правы дадзены паводле дзеючых законаў і статуту трэсту, ня маюць права ўмешвацца ў адміністрацыйна-гаспадарчае жыццё прадпрыемства і патрабаваць ад яго якіх-небудзь справаздач і зьвестак. На тэрыторыі прадпрыемства ўсе установы і асобы падпарадкоўваюцца законным распараджэньням і загадам дырэктара прадпрыемства.

4. Пастанова Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР

ПРА АБВЯШЧЭНЬНЕ ТЫПОВАГА СТАТУТУ ТРЭСТАЎ МЯСЦОВАГА ЗНАЧЭННЯ.

Паводле пастановы Эканамічнай Нарады пры СНК БССР за 12 кастрычніка 1927 году (З. З. БССР 1927 г., № 38, арт. 208) абвешчаецца даданы да гэтай пастановы зацьвержаны Прэзыдыумам Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР тыповы статут трэстаў мясцовага значэньня з асноўным капіталам ня менш 100.000 р.

Старшыня Вышэйшага Савету

Народнай Гаспадаркі БССР С. Карп.

Нач. Адміністрацыйна-Гаспадарчага

Кіраўніцтва Вышэйшага Савету

Народнай Гаспадаркі БССР А. Лучышын.

4 студзеня 1928 г.

№ 53.

ДАДАТАК.

ТИПОВЫ СТАТУТ ТРЭСТУ АБО КАМБІНАТУ МЯСЦВАЙ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ, ПАД-
Парадкаванага АКРУГОВАМУ ВЫКА-
НАУЧАМУ КАМІТАТУ, З АСНОЎНЫМ КАПІТАЛАМ НЯ МЕНШ 100.000 Р.

1. Агульныя палажэньні.

1. Для аб'яднанага кіраваньня прамысловымі прадпрыемствамі
раёну ўтвараецца трэст (камбінат) з
назваю (скарочана), кіраўніц-

тва якога знаходзіцца ў

2. У склад паказанага трэсту ўваходзяць наступныя прад-
прыемствы:

і апроч гэтага ў яго карыстаньні знаходзіцца зямля пад пералічанымі
прадпрыемствамі з нетрамі, водамі і лясамі, агульнаю плошчаю

3. Гэты трэст складае асобную самастойную гаспадарчаю адзін-
ку і дзейнічае на падставе камэрцыйнага разрахунку, уладае пра-
вамі юрыдычнай асобы і нясе адказнасьць па ўсіх сваіх абавязнась-
цах толькі тэю належачаю яму маемасьцю, на якую, паводле дзеючых
законаў, можа быць накіравана спягнаньне, не ўскладаючы гэтай
адказнасьці на якія-небудзь іншыя дзяржаўныя органы або на
дзяржаўны скарб і мясцовы выканаўчы камітэт. Таксама на ма-
емасьць трэсту або камбінату ня можа накіроўвацца якое небудзь
спягнаньне за іншыя даўгі і абавязнасьці, у тым ліку за доўг і
абавязнасьць мясцовага выканаўчага камітэту.

4. Бясплатнае забіраньне з сродкаў і якой-небудзь маемасьці
трэсту дапушчаецца з захаваньнем правіл, паказаных у арт. 7 пала-
жэньня аб дзяржаўных прамысловых трэстах за 29 чэрвеня 1927 г.

5. У сваёй гандлёва-прамысловай дзейнасьці
трэст (камбінат) падпарадкоўваецца ўсім законам аб прамысловасьці
і плаціць усе віды абкладаньня, вызначаныя для дзяржаўных прад-
прыемстваў, якія дзейнічаюць на падставе камэрцыйнага разрахунку.

6. Трэст (камбінат) можа на усёй тэрыторыі Саюзу ССР весьці
ўсе гандлёвыя апярацыі, а вытворчыя апярацыі трэст (камбінат)
можа весьці толькі на тэрыторыі свае акругі.

7. Трэст (камбінат) набывае і адчужае тавары, цэны на якія
ненармаваны, па цэнах, устаноўленых пасля ўзгадненьня з купцом
або прадаўцом.

Увага 1. Абавязковыя для трэсту або камбінату адпускныя
цэны ўстанаўляюцца Народным Камісарыятам Гандлю і Вышэй-
шым Саветам Народнай Гаспадаркі БССР паводле дзеючых
законаў.

Увага 2. Устаноўленьне тарыфаў на электрычную энэргію
і воду зацьвярджаецца выканаўчым камітэтам.

8. Заданні, не прадугледжаныя вытворчаю праграмаю, даюцца трэсту (камбінату) для абавязковага выканання толькі Прэзідыумам Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР на падставе прапановы Эканамічнай Нарады пры СНК БССР, прычым занараджванне на прадукцыю трэсту (камбінату) робіцца на ўмовах і з вынікамі арт. 29 дэкрэту за 29 чэрвеня 1927 г.

9. Пры заключэнні згод трэст (камбінат) павінен, пры іншых роўных умовах, даваць перавагу дзяржаўным установам, прадпрыемствам і каперацыйным арганізацыям, якія ўдзельнічаюць у якасці контрагентаў.

II. Маемасць трэсту (камбінату).

10. Пераданыя трэсту (камбінату) выканаўчым камітэтам капіталы і маемасць па ўсіх пералічаных у § 2 прадпрыемствах зьяўляюцца статутным капіталам трэсту (камбінату), які ўстанаўляецца ў наступным размеры:

11. Трэст (камбінат) прымае на сябе актыў і пасыў уваходзячых у яго склад прадпрыемстваў паводле ўступнага баянсу на

III. Органы кіравання трэсту (камбінату), правы, абавязкі, і парадак дзейнасці.

12. На чале трэсту (камбінату) стаіць кіраўнік, які назначаецца акруговым выканаўчым камітэтам, тэрмінам на і дзейнічае пад кіраўніцтвам інспекцыі мясцовай прамысловасці акруговага выканаўчага камітэту паводле палажэння аб трэстах.

Увага. Да зыходу тэрміну паўнамоцтва кіраўнік трэсту (камбінату) або яго намеснік могуць быць звольнены акруговым выканаўчым камітэтам толькі тады, калі будзе выяўлена, што яны неадпавядаюць ускладненым на іх абавязкам.

13. Кіраўнік на падставе гэтага статуту і дзеючых законаў пад агульным наглядам выканаўчага камітэту вядзе самастойна ўсю аперацыйную і адміністрацыйную работу трэсту (камбінату), кіруе яго справамі і маемасцю; якая знаходзіцца ў яго распараджэнні, і робіць усе угоды і апярацыі, якія належаць да кампэнтэнцыі трэсту (камбінату).

14. У паасобку, да кампэнтэнцыі кіраўніка належаць наступныя пытанні:

а) арганізацыя вытворчасці і кіраванне ўсімі прадпрыемствамі, якія ўваходзяць у склад трэсту (камбінату);

б) назначэнне загадчыкаў пасобных прадпрыемстваў і гандлёвых адзінак трэсту (камбінату), якія зацьвярджаюцца акруговым выканаўчым камітэтам і дзейнічаюць на падставе дырэктыў кіраўніка трэсту (камбінату);

в) складанне і падача ў інспекцыю мясцовай прамысловасці, пры акруговым выканаўчым камітэце для разгляду і далейшага накіравання на зацьверджанне акруговым выканаўчым камітэтам вытворча-фінансавых пляну і пляну капітальнага будаўніцтва.

Увага. Калі даныя прамыслова-фінансавых пляну розняцца ад кантрольных лічбаў, то яны палаюцца ў Адзел Мясцовай і Саматужнай Прамысловасці Вышэйшага Савету Народ-

най Гаспадаркі БССР і маюць сілу толькі з моманту зацверджання Прэзідыумам Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР.

г) складаньне і падача ў інспэкцыю мясцовай прамысловасьці для далейшага накіраваньня на зацверджаньне акруговага выканаўчага камітэту перадачных справаздач, баянсаў і рахункаў прыбыткаў і страт за мінулы год.

Увага. Форма і парадак падачы вытворча-фінансавога пляну, справаздач і баянсаў устанаўляецца Вышэйшым Саветам Народнай Гаспадаркі БССР і акруговым выканаўчым камітэтам.

д) падача на зацверджаньне акруговага выканаўчага камітэту і Аддзелу Мясцовай і Саматужнай Прамысловасьці Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР праектаў важных зьмену ў зацверджаных плянах (п. „в“);

е) адчужэньне і застава пабудовы, будынкаў і абсталяваньня, якія страцілі сваё вытворчае значэньне, здача і ўзяцьце з дазволу інспэкцыі мясцовай прамысловасьці зацверджаных выканаўчым камітэтам вытворчых, дапаможных, гандлёвых і транспартных прадпрыемстваў у арэнду, незалежна ад тэрміну арэнды;

ж) парадак арганізацыі касы, вядзеньне справаздачнасьці паводле ўстаноўленай сыстэмы і справаводства;

з) прыманьне і звальненьне служачых і рабочых, заключэньне каляктыўных дагавораў і асобных працоўных дагавораў;

і) адчыненне кантор, агэнтстваў і інш. з дазволу інспэкцыі мясцовай прамысловасьці акруговага выканаўчага камітэту;

к) страхаваньне належчай трэсту (камбінату) маёмасьці;

л) выдача і прыняцьце да аплаты вэксалёў і іншых абавязнасьцяў, дысконт вэксалёў, атрыманых на імя трэсту (камбінату), вядзеньне ўсіх крэдытных апарацый, якія дазволены законам і маюць сувязь з ажыццяўленьнем задач, ускладзеных на трэст (камбінат);

м) удзел па прапанове інспэкцыі мясцовай прамысловасьці, зацверджанай акруговым выканаўчым камітэтам, у гандлёвых і прамысловых аб'яднаньнях;

н) разьмеркаваньне работ і абавязкаў паміж загадчыкамі прадпрыемстваў;

о) прававаньне на судзе, а таксама прадстаўніцтва ва ўсіх адміністрацыйных установах у асобе кіраўніка трэсту (камбінату) або праз довераных, упаўнаважаных на гэта спецыяльнымі даверанасьцамі.

Увага. Вэксалі, чэкі і грашовыя абавязнасьці падпісваюцца кіраўніком трэсту (камбінату) і сьцьвярджаюцца галоўным бухгалтарам.

15. Кіраўнік трэсту (камбінату) і загадчык паасобнага прадпрыемства павінны ўжываць усе захады да ажыццяўленьня мэт, пазначаных у гэтым статуте, праяўляць патрэбную клопатлівасьць і прадбачанасьць і нясуць, паводле дзеючых законаў, дысцыплінарную, крымінальную і грамадзянскую адказнасьць за цэласць даручанай ім маёмасьці і за гаспадарчае вядзеньне спраў.

16. Трэст (камбінат) мае печатку ўстаноўленага ўзору.

IV Кіраваньне прадпрыемствамі, якія ўваходзяць у склад трэсту (камбінату)

17. Беспасрэднае кіраваньне пачасовымі прадпрыемствамі, што ўваходзяць у склад трэсту (камбінату) §. 2, ажыццяўляецца загадчыкамі, якія назначаюцца і звальняюцца кіраўніком трэсту (камбінату), зацвярджаюцца выканаўчым камітэтам і дзейнічаюць самастойна паводле дырэктыв кіраўніка трэсту (камбінату).

V. Спецыяльны капітал трэсту (камбінату) і прыбыткі.

18. Апроч статутнага капіталу (§ 11), утвараецца:

- а) амартызацыйны капітал;
- б) рэзэрвовы капітал;
- в) капітал для пашырэння прадпрыемстваў;
- г) фонд для палепшання быту рабочых і служачых.

Утварэнне іншых спецыяльных капіталаў дапушчаецца толькі з дазволу выканаўчага камітэту.

19. Амартызацыя маемасці трэсту (камбінату) робіцца з захаваннем правіл арт. арт. 44 і 45 палажэння аб дзяржаўных трэстах за 29 чэрвеня 1927 г.

20. Прыбытак за мінулы год размяркоўваецца паводле паставы Эканамічнай Нарады пры СНК БССР за 30 чэрвеня 1927 г.

VI. Справаздачнасць трэсту (камбінату) і рэвізія яго дзейнасці.

21. Штогод, не пазней 2 месяцаў пасля сканчэння аперацыйнага году, які лічыцца з 1-га кастрычніка па 30 верасня, кіраўнік трэсту (камбінату) падае ў інспекцыю мясцовай прамысловасці акруговага выканаўчага камітэту для разгляду і далейшага накіравання на зацвярджанне акруговага выканаўчага камітэту справаздачу, баянс і размеркаванне прыбыткаў і страт за мінулы год.

22. Зацвярджаны баянс і размеркаванне прыбыткаў і страт публікуюцца ў мясцовых афіцыйных органах друку.

23. Рэвізія дзейнасці трэсту (камбінату) ажыццяўляецца інспекцыяю мясцовай прамысловасці пры акруговым выканаўчым камітэце паводле выдадзеных акруговым выканаўчым камітэтам інструкцый. Кіраўнік трэсту (камбінату) павінен паказваць рэвізорам для выдання рэвізіі і для разгляду ўсе кнігі і дакумэнты, справы і перапіску і рабіць ім усялякую дапамогу пры рэвізіі і абследаванні дзейнасці трэсту (камбінату).

24. Ня лічачы выпадкаў, дакладна паказаных у дзеючых законах, органы ўлады, апроч органаў мясцовай прамысловасці Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР і акруговага выканаўчага камітэту маюць права, у межах свае кампэтэнцыі, даваць кіраўніку трэсту (камбінату) паказанні і патрабаваць ад яго падачы справаздач і звестак ня іначай, як праз інспекцыю мясцовай прамысловасці акруговага выканаўчага камітэту.

VII. Зьмена статуту трэсту (камбінату).

25. Павялічэнне або змяншэнне размеру статутнага капіталу або іншыя змены ў гэтым статуте робяцца інспекцыяю мясцовай прамысловасці і зацвярджаюцца акруговым выканаўчым камітэтам.

VIII. Спыненне дзейнасці трэсту (камбінату).

26. Трест (камбінат) спыняе сваю дзейнасць пастановаю акруговага выканаўчага камітату паводле арт. арт. 55—64 закону аб трэстах за 29 чэрвеня 1927 г.

Узгоднена з Усебеларускім Камітэтам Саюзу Харчавікоў.

5. Абежнік Народнага Камісарыяту Працы БССР

ПРА ўзмацненне змагання з начным выпяканнем хлеба.

Усім інспекцыям працы.

У сувязі з аслабленнем змагання з начнымі работамі ў хлебапярканях і з ужываннем вельмі слабых рэпрасіўных мерапрыемстваў пры выяўленні парушэнняў пастаноў аб начных работах у хлебапярканях і недавальняючым прыцягненнем да гэтай працы органаў прафесіянальных саюзаў, Народны Камісарыят Працы БССР прапанаваў:

1. Дазвол на 3-ю начную змену ў хлебапярканях выдаваць у выключных выпадках і на вызначаны тэрмін, абмяркоўваючы кожны раз пытанне сумесна з прафесіянальным саюзам харчавікоў.

2. Узмоцніць работу па прыцягненні да адказнасці за незаконнае начное выпяканне хлеба і сваячасна паднімаць справы, калі будучыя парушаны пастановы, якія забараняюць начную выпячку, устанавіўшы нагляд за сваячасным разглядам гэтых спраў у адміністрацыйных і судовых органах.

3. Пытанне аб дазеле сталай начной працы у хлебапярканях павінна вырашацца толькі Народным Камісарыятам Працы БССР па згодзе з Усебеларускім Камітэтам Саюзу Харчавікоў.

4. Узмоцніць нагляд за выкананнем пастаноў Народнага Камісарыяту Працы за 24 жніўня 1922 г., № 382, „Аб начных работах у хлебапярканях“, „Известия Народного Комиссариата Труда СССР 1922г., № 5/14 і арт. 2 абавязковай пастановы Народнага Камісарыяту Працы СССР за 10/Ш—1924 году, № 108/351 „Аб абудаванні і ўтрыманні хлебапярканяў“, „Известия Народного Комиссариата Труда СССР“, 1924 г. № 12).

Нам. Народнага Камісара Працы БССР Р. Алесін.

За Ст. Праўнага Інспектара Гольдзінберг.

16 лістапада 1927 г.

№ 87.

Узгоднена з Цэнтральным Саветам Прафесіянальных Саюзаў БССР і Народным Камісарыятам Фінансаў БССР.

6. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

ПРА змену арт. 24 інструкцыі Народнага Камісарыяту Працы і Народнага Камісарыяту Асбеты БССР за 8-га сакавіка 1927 г., № 42, „Аб парадку падліку і размеркавання месц практыкі студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў і тэхнікумаў і месц адбывання стажу асобамі, якія скончылі поўны курс паказаных навучальных устаноў“.

(Выдана на падставе пастановы СНК СССР за 19-га лістапада 1927 г. (З. З. СССР 1927 г., № 65, арт. 667).

Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе запісаць арт. 24 інструкцыі Народнага Камісарыяту Працы і Народнага Камісарыяту Асветы БССР за 8-га сакавіка 1927 г., № 42, „Аб парадку падліку і разьмеркаваньня месц практыкі студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў і тэхнікумаў і месц адбываньня стажу асобамі, якія скончылі поўны курс паказаных навучальных устаноў“ (Бюл. СНК БССР 1927 г., № 7) у наступнай рэдакцыі:

„Арт. 24. Усе прадпрыемствы і ўстановы, якім накіроўваюцца паводле п. п. 1 і 5 пастановы СНК СССР за 14-га чэрвеня 1926 году (З. З. СССР 1926 г., № 44, арт. 320) практыканты і стажоры, павінны аплатаць працу гэтых асоб за ўвесь час адбываньня імі практыкі або стажу па выконваемай імі працы, але ня менш 35 руб. для практыкантаў і 45 руб. для стажораў. Установы, якія знаходзяцца на дзяржаўным або мясцовым бюджэце, плацяць практыкантам 35 руб. у месяц, стажорам 45 руб. у месяц“.

Народны Камісар Працы БССР **К. Бэнэк.**

Сакратар Народнага Камісарыяту Працы БССР **А. Круглік.**

26 сьнежня 1927 г.

№ 93.

7. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

ПРА РАЗЬМЕРЫ АПЛАТЫ РАБОЧАЙ І ГУЖАВОЙ СІЛЫ ПРЫ ПРЫЦЯГНЕНЬНІ Ў ПАРАДКУ ПРАЦОЎНАЙ ПАВІННАСЬЦІ ДЛЯ ЗМАГАНЬНЯ З СЬНЕЖНЫМІ ЗАНОСАМІ НА 1927—28 ГАСПАДАРЧЫ ГОД.

(Выдана на падставе пратакольнага распараджэньня Старшыні Эканамічнай Нарады пры СНК БССР за 26 сьнежня 1927 г.)

Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе ўстанавіць на 1927—28 гаспадарчых год наступны разьмер аплаты пры прыцягненьні ў парадку працоўнай-транспартнай павіннасьці для змаганьня з сьнежнымі заносамі—для рабочай сілы 1 руб. 20 кап. у дзень на вузлавых станцыях і 1 руб. у дзень у іншых мясцовасьцях, для гужавой сілы—ў падвойным разьмеры.

Народны Камісар Працы БССР **К. Бэнэк.**

Ст. Інспэктар па Тарыфна-Канфліктных

Справах НКП БССР **Гольдберг.**

4 студзеня 1928 г.

№ 94.

8. Пастанова Народнага Камісарыяту Гандлю БССР

ПРА ЎСТАНАЎЛЕНЬНЕ ГРАНІЧНЫХ НАБАВАК НА КАМЕННЫ ВУГАЛЬ.

На падставе п. п. „м“ і „о“ арт. 4 „Часовага Палажэньня аб Народным Камісарыяце Ўнутранага Гандлю БССР“ Народны Камісарыят Гандлю БССР пастанаўляе:

1. Устанавіць на ўсе гатункі каменнага вугля і антрацыту для дзяржаўнага і каперацыйнага гандлю пры нарозным продажы з складаў гранічныя набаўкі ў разьмеры 19,5 проц. на сабекошт.

Увага. У сабекошт уваходзіць закупная цана (прэйск. цана „Донугля“), чугуначны фрахт і дастаўка на склад нарознага прадаўца.

2. Ўваходзіць гэтая пастанова ў сілу з моманту абвяшчэння.
3. Вінаватыя ў невыкананні гэтай пастановы прыцягваюцца да судовай адказнасці паводле арт. арт. 106 і 141 Крымінальнага Кодэксу.

Нам. Народнага Камісара Гандлю БССР **М. Брыскін.**

Сакратар Народнага Камісарыяту Гандлю БССР **З. Мазо.**

3 студзеня 1928 г.

№ 1.

Узгоднена з Народным Камісарыятам Унутраных Спраў БССР.

9. Пастанова Народнага Камісарыяту Гандлю БССР

ПРА ЗАБАРОНУ МЛЫННЫМ ПРАДПРЫЕМСТВАМ ПЕРААПРАЦОЎКІ ЖЫТА І ПШАЊІЦЫ У ГАТУНКОВЫ ПАМОЛ ВЫХАДАМ МЕНШ 95 проц.

З прычыны зніжэння якасці гатунковай жытняй і пшанічнай мукі, якая вырабляецца на млынных прадпрыемствах БССР, і неадпаведнасці апошняй стандартам, устаноўленым Народным Камісарыятам Гандлю СССР за 10/VIII, 12/X і 16/XI 1927 г. і Народным Камісарыятам Гандлю БССР за 7/IX, 12/XI і 30/XI—1927 г. (апублікаваных у „Белорусском Коммерческом Бюллетене“ за 13/IX 1927 г., № 70, за 12/XI 1927 г., № 87, і за 3/XII 1927 г., № 92, і ў Бюлетэні СНК БССР за 1927 г., №№ 15 і 18), а таксама з прычыны тэхнічнай непрыстасаванасці большай часткі млыноў для вырабу гатунковай мукі, Народны Камісарыят Гандлю БССР, для эканоміі хлеба і на падставе арт. 1 пастановы ЦВК і СНК СССР за 7/XII 1926 г. „Аб рэгуляванні млыннай прамысловасці ў Саюзе ССР“ (З. З. СССР 1927 г., № 2, арт. 15), пастанаўляе:

1. Забараніць усім дзяржаўным, каперацыйным і прыватным млынным прадпрыемствам пераапрацоўку жыта і пшаніцы ў гатунковы помол выходам менш 95 проц., незалежна ад таго, для якіх памольцаў апошні вырабляецца, для ўласнай патрэбы або для продажу.

2. Даць акруговым інспектарам гандлю права дазваляць, з паведамленьнем пасля дазволу Народнаму Камісарыяту Гандлю БССР, таму ці іншаму млыну выраб жытняй і пшанічнай мукі выходам менш 95 проц., але ня менш 75 проц. для жытняй адсяванай мукі і 80 проц. для пшанічнай аднагатунковай мукі, грунтуючыся на прыстасаванасці млыноў для вырабу паказаных вышэй памолаў.

3. Нагляд за выкананнем гэтай пастановы ўскладаецца на акруговых інспектараў гандлю, Дзяржаўную Хлебную Інспекцыю, сельскія саветы і на міліцыю.

4. Гэтая пастанова ўваходзіць у сілу з моманту яе апублікавання.

5. Вінаватыя ў парушэнні гэтай пастановы прыцягваюцца да адказнасці: службовыя асобы паводле арт. арт. 106 і 141 Крымінальнага Кодэксу, а прыватныя—паводле арт. 141 таго самага Кодэксу.

Народны Камісар Гандлю БССР **Я. Адамайціс.**

Сакратар Народнага Камісарыяту Гандлю БССР **З. Мазо.**

40 студзеня 1928 г.

№ 2.

10. Інструкцыя Народнага Камісарыяту Земляробства і Народнага Камісарыяту Фінансаў БССР

ПРА ПАРАДАК ЗЬНЯЦЬЦЯ СУДОВЫХ ПОШЛІН І ШТРАФАУ ПА СПРАВАХ, ПАД СУДНЫХ ЗЯМЕЛЬНЫМ КАМІСІЯМ.

На падставе пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР за 10 лістапада 1927 г. аб льготах і зьняўдзі нядоімак, штрафаў і пені па падатках і рэнце з незаможнага насельніцтва Народны Камісарыят Земляробства і Народны Камісарыят Фінансаў БССР вызначаюць наступны парадак зьняцьця судовых пошлін і штрафаў па справах зямельных камісій:

1. Выканаўцы пастаноў зямельных камісій спыняюць спаганьне нядоімак на 7 лістапада 1927 г. судовай пошліны па справах зямельных камісій з асоб, якія на 7 лістапада 1927 г. а) працуюць у наймах або зьяўляюцца дзяржаўнымі пэнсіянэрамі і ня маюць ніякіх іншых крыніц прыбытку, апроч заробтнай платы, пэнсіі або літаратурнага зароботку; б) зьяўляюцца беспрацоўнымі зарэгістраванымі на біржы працы; в) займаюцца сельскаю гаспадаркаю, калі з гаспадарак, членамі якіх яны зьяўляюцца, зьняты ўвесь адзінны сельскагаспадарчы падатак на 1927/28 акладны год або частка яго паводле арт. арт. 33 і 35 Палажэньня аб адзінным сельска-гаспадарчым падатку і Паставы ЦВК і СНК СССР за 21/X 1927 г.; г) лічацца інвалідамі вайны і працы і займаюцца гандлем або промысламі, калі з іх ў 1927/28 акладным годзе зьняты ўвесь або палова прамысловага падатку і калі пры гэтым даход іх, які абкладаецца падаходным падаткам, у гэтым-жа годзе не правышае павялічанага ў паўтары разы неабкладанага мінімуму.

2. Паказаньня ў папярэднім артыкуле органы зьмяншаюць на палову спаганьне нядоімак на 7 лістапада 1927 г. судовай пошліны па справах зямельных камісій з асоб, крыніцаю існаваньня якіх на 7 лістапада 1927 г. зьяўляецца плата за асабістую працу ня ў наймах, калі даход іх, які абкладаецца падаходным падаткам, на 1927—28 акладны год не перавысіў павялічанага ў паўтары разы неабкладанага мінімуму.

Увага 1. У гэтым артыкуле маюцца на ўвазе наступныя асобы: а) працаўнікі мастацтва, б) саматужнікі і рамесьнікі, якія ня ўжываюць наймавай працы, в) фурманы і балаголы, г) асобы мэдычнай працы, д) члены калегіі абаронцаў, е) прыватныя выкладчыкі, ж) члены працоўных арцеляў, з) манцёры, зубныя тэхнікі, рысавальнікі і ўсякія, наогул, асобы, якія асобна выконваюць працу па заказах і даручэньнях.

Увага 2. Калі разьмер даходаў для абкладаньня падаходным падаткам у 1927—28 г. яшчэ не ўстаноўлен, то пры ўжываньні гэтага артыкулу трэба браць даходы, якія абкладаліся ў мінулым 1926—27 годзе.

3. Зьнімаецца, паводле арт. арт. 1 і 2 гэтай інструкцыі, судовая пошліна, якая спаганяецца ў даход скарбу па каштарысу Народнага Камісарыяту Земляробства і ў даход мясцовых сродкаў адпаведных выканаўчых камітэтаў.

4. Зьняцьце судовай пошліны не пашыраецца на выпадкі спаганьня яе на карысьць стараны для адплаты зробленых ёю выдаткаў.

5. На падставе п. 9 Пастановы ЦВК СССР за 2 лістапада 1927 г. павінны знямацца накладзеныя зямельнымі камісіямі і не спагнаныя на 7 лістапада 1927 г. штрафы да 100 руб. уключна.

6. Приватныя скаргі зацікаўленых асоб на выканаўцаў за адмаўленьне ў зняцьці судовай пошліны або штрафу, альбо няправільнае зняцьце іх разглядаюцца камісіяю, зрабіўшаю пастанову аб спагнаньні пошлін або штрафу.

7. Калі пададзена скарга, то вызначае у папярэднім артыкуле прымусовае спагнаньне судовай пошліны і штрафу прычыняецца аж да канчатковага вырашэньня гэтага пытаньня зямельнымі камісіямі.

8. Калі нядоімка судовай пошліны або штраф, якія павінны быць зняты на падставе гэтай інструкцыі, спагнаны былі пасля 7 лістапада 1927 г., то спагнаныя, ў такіх выпадках сумы, павінны быць зьвернуты нават без хадайніцтва аб гэтым зацікаўленых асоб.

Нам. Народнага Камісара Земляробства БССР Я. Валодзька.

Народны Камісар Фінансаў БССР В. Мікуліч.

14 сьнежня 1927 г.

11. Пастанова Народных Камісарыятаў Земляробства, Фінансаў, Юстыцыі і Унутраных Спраў БССР

ПРА ДАПАЎНЕНЬНЕ СВАЕ ІНСТРУКЦЫІ ЗА 26/V-1926 г. „АБ ПАРАДКУ СПАГНАНЬНЯ СУДОВЫХ ЗБОРАЎ ЗЯМЕЛЬНЫМІ КАМІСІЯМІ“.

На падставе пастановы Эканамічнай Нарады пры Савеце Народных Камісараў БССР па дакладу Сталай Нарады пры Эканамічнай Нарадзе па распрацоўцы пытаньняў дапамогі сялянскай беднаце (Бюл. СНК БССР 1927 г., № 10, арт 1, пункт 26), Народнымі Камісарыятамі Земляробства, Юстыцыі, Фінансаў і Унутраных Спраў дапаўняецца артыкул 31 выданай імі 26 мая 1926 г. інструкцыі аб парадку спагнаньня судовых збораў зямельнымі камісіямі (Бюл. СНК БССР 1926 г., № 7, стар. 29) пунктам „г“ наступнага зьместу:

„г) з сельскагаспадарчых каляктываў (камун. арцеляй і інш.)“

Нам. Народнага Камісара Земляробства БССР Я. Валодзька.

За Народнага Камісара Фінансаў БССР М. Абрамсон.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР С. Гохман.

Народны Камісар Унутраных Спраў БССР А. Сташэўскі.

29 сьнежня 1927 г.

г. Менск.

12. Абежнік Народнага Камісарыяту Земляробства БССР

ПРА ЗЕМЛІ, ПЕРАЛІЧАНЫЯ ЛЯСНЫМ ВЕДАМСТВАМ У ЗЯМЕЛЬНЫ ФОНД.

Акруговым зямельным аддзелам і камісіям.

Зямельнымі органамі часта разьмяркоўваюцца ў парадку землёпарадкаваньня землі, выключаныя лясным ведамствам з складу сваіх зямель, як вольны зямельны фонд, грунтуючыся толькі на фар-

мальною передачею апошнім гэтых зямель у зямельны фонд. Між тым яны часта зьяўляюцца сельскагаспадарчымі ўжыткамі і знаходзяцца ў ранейшым карыстаньні грамадзян, з якіх некаторыя нават забудаваліся на ёй. Значная частка такіх зямель зьяўляецца быўшымі ляснымі дачамі, раскупленымі сялянамі яшчэ ў дарэвалюцыйны час з дапамогаю сялянскага зямельнага банку і раздробленымі ім.

У выніку такога разьмеркаваньня робіцца незаконнае забіраньне зямлі з працоўнага карыстаньня і цэлы шэраг непаразуменьняў з прычыны зьмены землякарыстальнікаў.

Для зьнішчэньня такой зьявы і ўнясеньня большай яснасьці ў пытаньне, якія з зямель, што передаюцца лясным ведамствам, трэба лічыць зямельным запасам, Народны Камісарыят Земляробства БССР, на падставе артыкулаў 12, 17, 124 і 138 Зямельнага Кодэксу прапануе прыняць для няўхільнага выкананьня наступнае:

1. Распачынаючы працу разьмеркаваньня зямельных фондаў, трэба перш-за-ўсё высветліць:

а) ці зьяўляецца сапраўды зямля, што разьмяркоўваецца, зямельным запасам на ўсёй плошчы, ці толькі частка яе;

б) правы на гэту зямлю паводле арт. 124 Зямельнага Кодэксу усіх карыстальнікаў яе.

2. З зямель, якія передаюцца лясным ведамствам у зямельны фонд, трэба лічыць: а) плошчы беспасрэдна занятыя лесам, лясныя вырубкі, б) зямлі, якія знаходзіліся ў часовым сельскагаспадарчым карыстаньні грамадзян на праве арэнды па дагаворах з лясніцтвам, в) службовыя надзелы, якія ліквідуюцца.

3. Пры разьмеркаваньні быўшых лясных плошчаў, з якіх зроблены сельскагаспадарчыя ўжыткі працаю малазямельнага або беззямельнага сялянства, пераважнае права на надзяленьне з разьмеркавальнага зямельнага запасу трэба даваць апошняй групе грамадзян.

Нам. Народнага Камісара Земляробства БССР Я. Валодзька.

Старшыня Асобай Калегіі Вышэйшага

Кантролю па Зямельных Справах Я. Лабаноўскі.

Начальнік Кіраўніцтва Земляўпарадкаваньня, Мэліарацый і Дзяржаўнай
Зямельнай Маemasьці БССР А. Шычко.

13. Інструкцыя Народнага Камісарыяту Ўнутраных Спраў і Народнага Камісарыяту Фінансаў БССР.

ПРА ўжываньне пастановы Савету Народных Камісараў БССР аб аплаце памяшканьняў, занятых у муніцыпалізаваных дамох, а таксама і ў дамох, якія падпарадкаваны жылішчным таварыствам.

(Выдаецца на падставе пастановы Савету Народных Камісараў БССР за 4 ліпеня 1927 г. (З. З. БССР 1927 г., № 34, арт. 178).

1. Культурна-асьветныя ўстановы, якія не падпарадкаваны Народнаму Камісарыяту Асьветы (клубы прафэсійных саюзаў і іншых устаноў) і займаюць памяшканьні ў дамох, незамацаваных за Народным Камісарыятам Асьветы, аплачваюць гэтыя памяшканьні паводле ставак арт. 1-га пастановы СНК БССР за 4 ліпеня 1927 г.

2. Выдаткі на адбудову рамонт, што выявіўся ў час здачы ў арэнду будынкаў, якія арандуюцца ўстановамі і прадпрыемствамі цалкам (арт. 2 пастановы СНК БССР за 4 ліпеня 1927 г.), залічаюцца

ца ў амартызацыйныя плацяжы. Пры гэтым адбудовочным рамонтам лічыцца толькі адбудаваньне асноўных частак будынкаў: сьцен, століў, падлог, дахаў і інш.

3. Арэндная плата ў выпадках, прадугледжаных арт. 2 пастановы СНК БССР за 4 ліпеня 1927 г., вызначаецца ў залежнасьці ад будаўнічага кошту будынкаў. Кошт гэты ўстанаўляецца па сапраўд-наму кошту пабудовы гэтага будынку. Для вызначэньня гэтага кошту можна кіравацца інструкцыяю Народнага Камісарыяту Фі-нансаў за 18 лютага 1926 г. аб інвэнтарызацыі маемасьці мясцовых саветаў або інструкцыяю Народнага Камісарыяту Ўнутраных Спраў (дадатак да п. 6 Інструкцыі НКУС БССР „Аб ужываньні пастановы ЦВК і СНК БССР за 23 кастрычніка 1927 г. „Аб аплаце жылых па-мяшканьняў у гарадох“, Бюл. СНК БССР 1927 г., № 4, стар. 16). Калі ўстановы або прадпрыемствы, якія арантуюць будынак, не згаджаюцца з ацэнкаю, устаноўленаю органам камунальнай гаспа-даркі, то ацэнка робіцца камісіяю з прадстаўнікоў органу каму-нальнай гаспадаркі, акруговага інжынэра і зацікаўленай установы або прадпрыемства.

4. Зямельная рэнта, калі яна ня зьнята з арэндатараў паводле арт. 3. пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР за 17 жніўня 1927 г. („Изв. ЦИК Союза ССР“, № 195, за 27 жніўня 1927 г.), плаціцца арэн-датарамі будынкаў, апроч арэнднай платы.

7. Пры ўстанаўленьні лішкаў плошчы, апроч устаноўленай нормы (арт. арт. 6 і 7 пастановы за 4 лепеня 1927 г.), трэба мець на ўвазе магчымасьць разьмяшчэньня апарату ўстановы па паказа-ных вышэй нормах. Адпаведную праверку скарыстаньня плошчы камунальныя органы робяць з адміністрацыяю ўстановы.

Лішкамі плошчы, якія тэхнічна могуць быць адабраны, лічацца памяшканьні, якія могуць быць выдзелены ў паасобныя адзінкі з асоб-нымых выходам (пакоі), а таксама памяшканьні, якія скарыстоўваюцца не на беспасрэднае прызначэньне (напр., пакоі, якія заняты для захаваньня лішняй мэблі і інш.).

Народны Камісар Унутраных Спраў БССР А Сташэўскі.

Народны Камісар Фінансаў БССР В. Мікуліч.

3 сьнежня 1927 г.

14. Абежнік Народных Камісарыятаў Унутраных Спраў, Ась-веты і Юстыцыі БССР

ПРА АДКАЗНАСЬЦЬ ЗА НЕПАСЫЛКУ ДЗЯЦЕЙ У ШКОЛЫ Ў МЯСЦОВАСЬЦЯХ ДЗЕ ЎВЕДЗЕНА ЎСЕАГУЛЬНАЕ АБАВЯЗКОВАЕ НАВУЧАНЬНЕ.

Усім акруговым выканаўчым камітэтам

Паводле пастановы Савету Народных Камісараў БССР за 26 кастрычніка 1927 г. „Аб парадку ўвядзеньня ўсеагульнага навучаньня“, Народныя Камісарыяты Унутраных Спраў, Асьветы і Юстыцыі БССР прапануюць акруговым выканаўчым камітэтам, пры выданьні імі абавязковых пастаноў аб увядзеньні ў тэй ці іншай мясцовасьці ўсеагульнага абавязковага навучаньня, няўхільна выконваць наступнае:

1. Устанаўляць у гэтых пастановах для бацькоў і іншых асоб, што маюць дзяцей на сваім утрыманьні, а таксама для загадчыкаў устаноў, у якіх знаходзяцца дзеці, адказнасьць у адміністрацыйным

парадку за непасылку дзяцей для навучання ў першы канцэнтр-працоўнай школы—штраф ня больш ста рублёў або прымусовыя работы на тэрмін да аднаго месяца.

2. Паказаць у тых-жа пастановах, што памянёныя вышэй у п. 1 гэтага аб'яўлення меры адміністрацыйнага ўплыву, павінны ўжывацца ў парадку і межах, прадугледжаных у палажэнні за 10-га ліпеня 1925 г. „Аб парадку выдання абавязковых пастановаў і аб адміністрацыйным пакаранні за іх парушэнне“ (З. З. БССР 1925 г., № 31, арт. 288, §§ 2, 7, 9—13), у залежнасці ад месца ўчынення парушэння прэзідыумам гарадскога савету або прэзідыумам раённага выканаўчага камітэту.

3. Паказваць у тых-жа пастановах, што пытаньне аб з'яўцы з пералічаных у п. 1-м гэтага аб'яўлення асоб адказнасці за непасылку дзяцей у першы канцэнтр працоўнай школы вырашаецца, у кожным паасобным выпадку, прэзідыумам гарадскога савету або прэзідыумам раённага выканаўчага камітэту, у адпаведнасці з акалічнасцямі справы, па затрабаванні заключэння аб тым ад належнага (гарадскога або раённага) інспектара народнай асветы.

Нам. Народнага Камісара Ўнутраных Спраў Я. Кроль.

Нам. Народнага Камісара Асветы П. Валасевіч.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі С. Гохман.

2 студзеня 1928 г.

№ 5/3.

15. Пастанова Народнага Камісарыяту Асветы БССР

ПРА ЗІМОВЫ ВЯСНОВЫ ПЕРАПЫНАК У ШКОЛЬНЫХ УСТАНОВАХ БССР.

Народны Камісарыят Асветы БССР пастанаўляе зімовы і вясновы перапынак у школьных установах, падпарадкаваных Народнаму Камісарыяту Асветы, вызначыць, пачынаючы з 1927-28 навучальнага году аж да асобнага загаду, ў наступныя тэрміны:

1. У Беларускай Дзяржаўнай Універсітэце, Беларускай Дзяржаўнай Акадэміі Сельскай Гаспадаркі імя Кастрычнікавай Рэвалюцыі, Беларускай Дзяржаўнай Ветэрынарнай Інстытуце, на Вышэйшых Курсах Грамадазнаўства, 2-х гадовых педагагічных курсах, рабочых факультэтах, у Вячэрнім Рабочым Універсітэце, у тэхнікумах, вопытна-практыкавальных школах пры Беларускай Дзяржаўнай Універсітэце і педагагічных тэхнікумах з 1-га студзеня да 1-га лютага.

2. На агульна-адукацыйных курсах, у Цэнтральнай Даследчай Школе, у 9-годках, у школах II-й ступені, сямігодках, чатырохгодках і школах I ступ. (гарадзкіх і месцачковых), у прафэсійна-на-тэхнічных і сельскагаспадарчых школах, школах фабрычна-заводскага вучнёўстава, у практыкавальных майстэрнях, у вячэрніх школах узвышанага тыпу, у школах рабочай моладзі, у школах для малапісьменных і на лікпунктах (гарадзкіх і месцачковых)—з 1 па 15 студзеня ўключна і вясновы перапынак—з 29 красавіка па 6 мая ўключна.

Увага 1. (Да п. п. 1 і 2). У тэхнікумах і прафесіянальна-тэхнічных школах, дзе ёсць майстэрні, зімовы перапынак павінен быць выкарыстан інструктарамі і тэхнічнымі працаўнікамі на патрэбны рамонт майстэрняў і прыладаў.

Увага. 2. (Да п. 2) У школьных установах палітасьветы (вясельныя школы сялянскай моладзі, школы для малапісьменных, лікпункты) у сельскіх мясцовасьцях зімовага перапынку не рабіць.

3. У школах першай ступені і чатырохгадовых школах у сельскіх мясцовасьцях з 7 па 15 студзеня ўключна.

4. У школах сялянскай моладзі—зімовы перапынак з 1-га па 8 студзеня ўключна і вясновы з 20 красавіка да 5 мая.

5. Ва ўстановах для дэфектыўных дзяцей (Беларускі Інстытут Сацыяльнага Перавухавання, Беларускі Інстытут Глуханаемых, Беларускі Інстытут Разумова-Адсталых Дзяцей і Школа Сьляпных)—з 25 студзеня да 8 лютага.

У час перапынку ў гэтых установах павінны адбывацца заняткі клубнага характару.

6. У Беларускім Камуністычным Універсітэце і савецкіх партыйных школах—з 1 студзеня да 15 лютага.

Увага. У савецкіх партыйных школах першыя чатыры тыдні даюцца на практычную працу, а рэштка на адпачынак.

7. Дзіцячыя дамы і сады зімовым перапынкам не карыстаюцца.

Нам. Народнага Камісара Асьветы **П. Валасевіч.**

Сакратар Народнага Камісарыяту Асьветы **Ю. Савіч.**

25 лістапада 1927 г.

№ 21.

16. Пастанова Народнага Камісарыяту Асьветы БССР

пра кіно-карціны для дзяцей і пра наведваньне дзяцьмі кіно-сэансаў.

Для змаганьня з тым шкодным уплывам, які маюць на дзяцей некаторыя з дэманстраваных у кінематографах карцін і для рэгуляваньня наведваньня кіно дзяцьмі і падросьцамі, Народны Камісарыят Асьветы БССР пастанаўляе:

1. Даручыць Навукова-Мэтадалёгічнаму Камітэту распрацаваць рэкамендацыйныя сьпісы кіно-карцін для школ і для дзіцячых раённікаў у кіно-тэатрах.

2. Лічыць патрэбным, каб ўсе карціны, якія ставяцца на вясельныя кіно-сэансах, пераглядаліся Галоўлітам (па рэпэрткому) разам з прадстаўніком Навукова-Мэтадалёгічнага Камітэту для вырашэньня пытаньня, наколькі гэтыя карціны падыходзяць для дзяцей.

3. Даручыць Галоўліту (па рэпэрткому) сьпісы карцін, якія дазволены для дэманстраваньня перад дзяцьмі, публікаваць для ведама ўсіх акругавых інспэктароў народнай асьветы.

4. Абавязваць Белдзяржкіно і ўсе мясцовыя кіно-органы кіраваць наступным:

а) дзеці да 15 год уключна дапушчаюцца толькі на тыя карціны, якія дазволены Народным Камісарыятам Асбеты для дэманстраваньня дзецям.

Увага. Дзеці да 8 год дапушчаюцца толькі на першыя сэансы пры дэманстраваньні гэтых карцін.

б) у кожным кіно-тэатры пры ўваходзе і каля касы павінны быць вывешаны адпаведныя абвесткі аб правілах наведваньня дзяцкіно-сэансаў;

в) кіно-ранішнікі і танныя сэансы, якія арганізуюцца спецыяльна для дзяцей, дапушчаюцца толькі ў паказаным вышэй парадку, прычым у першую чаргу ставяцца карціны з спецыяльнага сьпісу, рэкамандаванага Навукова-Мэтадалёгічным Камітэтам.

Нам. Народнага Камісара Асбеты БССР П. Валасевіч

Сакратар Народнага Камісарыяту Асбеты БССР Ю. Савіч

14 сьнежня 1927 г.

№ 28.

17. Абежнік Цэнтральнай Статыстычнай Управы БССР

ПРА ПЕРАГЛЯД СКЛАДУ РАЁННЫХ СТАТЫСТЫКАЎ.

Усім загадчыкам акруговых статыстычных бюро.

З матар'ялаў, якія ёсьць у Цэнтральнай Статыстычнай Управе БССР, відаць, што ў многіх мясдох на пасадах раённых статыстыкаў знаходзяцца зусім неадпаведныя працаўнікі.

На пытаньне падбору статыстычных працаўнікоў для раёну да гэтага часу не звярталася належная ўвага, а між тым перад Цэнтральнаю Статыстычнаю Управаю зараз зноў стала ва ўсёй сваёй велічыні патрэба мець для працы ў раёнах такіх асоб, якія ў поўнай меры адпавядалі-б свайму прызначэньню і з дзелавога, а таксама і з палітычнага боку.

Некаторыя статыстычныя бюро для характарыстыкі раённых статыстыкаў запыталі раённых выканаўчых камітэты і самі правярылі працаздольнасьць, дакладнасьць і сумленнасьць працы раённых статыстыкаў. У выніках гэтай работы высвятляліся часта адмоўныя даныя. Прыходзіцца зараз зьнімаць з пасадаў раённых статыстыкаў асоб, якія па некалькі гадоў праслужылі на гэтых пасадах, што не заўсёды бывае зручным, а гатоўнае, рабіць замену выпадковымі асобамі без упэўненасьці, што новыя працаўнікі будуць лепшымі ранейшых. Няма патрэбы тут даваць малюнку працы слабых раённых статыстыкаў. Акруговае статыстычнае бюро само добра павінна ведаць сваіх працаўнікоў, асабліва, калі атрымае яшчэ дадатковыя матар'ялы ад раённых выканаўчых камітэтаў.

Гэты перагляд складу раённых статыстыкаў тым больш патрэбны, што курс раённых статыстыкаў, якія адчыняюцца ў гэтым годзе, акруговыя статыстычныя бюро павінны забяспечыць такімі слухачамі, якія-б ў далейшай працы зьявіліся-б надзейным кадрам працаўнікоў.

Надаючи вялікае значэнне гэтаму пытанню, прашу загадчыкаў акруговых статыстычных бюро выканаць наступнае:

1. Пераглядзець работу раённых статыстыкаў свае акругі і зрабіць свае вывады.

2. Запатрабаваць ад раённых выканаўчых камітэтаў характарыстыкі раённых статыстыкаў з боку іх актыўнасці, зацікаўленасці ў сваёй працы, імкнення да вывучэння раёну і ўмення падыйсці да насельніцтва і г. д.

3. Пасля атрымання матар'ялаў з месц і складаўня характарыстыкі вынікі накіруйце ў Цэнтральную Статыстычную Управу.

Кіраўнік Цэнтральнай Статыстычнай Управы БССР
Л. Праферансаў.

Інспектар Цэнтральнай Статыстычнай Управы БССР *І. Цімоў.*

19 сьнежня 1927 г.

№ 1/9670.

18. ПЫТАНЬНІ І АДКАЗЫ.

Пытаньні, якія ўзніклі ў практыцы Сьвіслацкага Раённага Выканаўчага Камітэту:

ПЫТАНЬНЕ 1. Як быць у такіх выпадках, калі меншая частка грамадзян тэй ці іншай вёскі адмаўляецца ад выканання пастановы агульнага сходу сялян, напрыклад, у вёсцы 20 двароў пастанавілі перайсці на шматполье, а 5 гаспадароў ад гэтага адмаўляюцца. Ці можна іх прыцягнуць за гэта да адказнасці і ў якім парадку?

АДКАЗ. Калі на сходзе зямельнай грамады прысутнічаў пакараны ў арт. 52 Зямельнага Кодэксу лік прадстаўнікоў гаспадарак і паўнапраўных членаў, то прынятая на сходзе простаю большасцю галасоў пастанова, як агульнае правіла, зьяўляецца абавязковаю для нягодных з пастановаю сходу яго ўдзельнікаў, а таксама і ня быўшых на сходзе членаў грамады. Толькі па пытаньні аб зьмене існуючага ў грамадзе парадку землярарыстаньня (вучастковага, калектывнага і мяшанага) пастанова грамады не зьяўляецца абавязковаю для яго членаў, якія жадаюць астацца пры ранейшым парадку землярарыстаньня, паводле арт. 87 Зямельнага Кодэксу, па ўсіх-жа іншых пытаньнях, а ў паасобку пры пераходзе на шматполье, законная пастанова сходу выконваецца ў адносінах да ўсіх членаў грамады і спаганяецца з іх у бяспрэчным адміністрацыйным парадку належачая за земляўпарадкаваньне плата. Ні да якой іншай адказнасці ня прыцягваюцца члены зямельнай грамады, якія ня жадаюць самахоць выканаць абавязковую для іх пастанову сходу.

Калі-ж яны пасля выканання пастановы сходу дзеяньнямі сваімі парушаць зямельныя правы іншых членаў грамады, напрыклад, самавольна захопаць іх зямлю або зьробяць ім шкоду, альбо даюць да страт, то за гэтыя апошнія дзеяньні нясуць адказнасць у крымінальным і грамадзкім парадку.

ПЫТАНЬНЕ 2. Ці мае права сельскі савет унесці ў праект разьмеркаваньня у парадку землянадзяленьня тых кавалкі зямлі,

якімі да 1927 г. карысталіся паасобныя двары, а ў гэтым годзе кінулі зямлю, папрадавалі свае будынкі і маемасьць і паехалі шукаць, сабе зямлі ў іншым месцы?

АДКАЗ. Калі двор у поўным складзе сваіх членаў спыніў вядзеньне сельскай гаспадаркі на быўшай у яго карыстаньні зямлі, прадаў усю маемасьць і выехаў у іншае месца, то распачаць адразу ж разьмеркаваньня пакінутай дваром зямлі сельскі савет можа толькі тады, калі выехаўшым дваром падана была ў зямельны орган заява аб адмаўленьні ад зямлі. У адваротны выпадак сельскі савет павінен паводле арт. 58 Зямельнага Кодексу падаць у зямельную камісію іск аб залічэньні ў запасы фонд пакінутай без гаспадарчага скарыстаньня зямлі. Гэты іск падаецца ў парадку, вызначаным тлумачэньнем 8 Асобай Калегіі Вышэйшага Кантролю па журналу № 30 за 31 мая 1927 г., і толькі пасьля ўваходу ў законную сілу пастановы зямельнай камісіі можа быць сельскім саветам зроблена ў парадку скарачанага земляўпарадкаваньня разьмеркаваньне кінутай зямлі.

ПЫТАНЬНЕ 3. Ці мае права жонка ісца абскардзіць пастанову зямельнай камісіі аб падзеле гаспадаркі, калі ісьцец задумаў дзяліцца, каб потым узяць развод і не плаціць грошай на ўтрыманьне сваіх дзяцей з прычыны беднасьці гаспадаркі?

АДКАЗ. Калі ісьцец падаў іск аб падзеле агульнай гаспадаркі ад імя ўсяе свае сям'і, то жонка яго зьяўляецца ўдзельніцаю працэсу, у якім ісьцец выступаў у якасьці прадстаўніка свае сям'і. Жонка ісца, астаўшыся незадаволенаю пастановаю зямельнай камісіі, можа абскардзіць яе на агульных паставах, як старана ў справе.

Адказы на пытаньнідаюцца Асобою Калегіяю Вышэйшага Кантролю па Зямельных Справах пры Н. К. Земляробства БССР (журнал распарадкага пасяджэньня за 6 студзеня 1928 г., № 33).

Адказы Рэдактар:

Рэдакцыйная калегія.

